

AGNIESZKA MROZIK

**Architektki PRL-u.
Komunistki, literatura i emancypacja kobiet
w powojennej Polsce**

Spis treści

Podziękowania	7
---------------------	---

Wstęp

Znajdowanie kobiet w państwie	11
Emancypacja, socjalistyczna modernizacja, front kulturalny	15
Architektki PRL-u	23
Pożytki z rewizjonizmu	36
Struktura książki	44

Komunistki i duch transgresji. „Przypadek” Wandy Wasilewskiej

Osobista genealogia	49
Nikt nie rodzi się komunistką	54
Życie jako „skandal prawdy”	70
Granice transgresji	86
Przeciwko „biograficznej iluzji”	96

Zofia Dembińska i inne zapomniane architektki PRL-u.

Krytyczny przyczynek do feministycznej teorii i praktyki biograficznej

w Polsce

Poza nawiasem historii (kobiet)	99
„Wdowa po naszym wileńskim Henryku”	106
Dyrektorka „Czytelnika”	117
O postępową szkołę, o dobro dziecka	130
Prawa kobiet prawami człowieka	146
Pożytki z komunistek dla feministycznej teorii i praktyki biograficznej w Polsce	158
<i>Postscriptum</i> . Fryderyka Kalinowska (1910–1999)	163

„Bo dziewczyna to ludzie”.

Projekty i polityki emancypacji kobiet w powojennej Polsce

Kiedy dziewczyna jedzie i orze... ..	193
„Koniec królestwa rondli”	196

„Powiedzmy sobie otwarcie”	212
„Z nich już są ludzie”	224
Emancypacja kobiet – (nie)dokończony projekt	233
Wskazać drogę dziewczętom.	
Edukowanie młodych Polek do nowoczesnej socjalistycznej kobiecości	
w „długich latach 60.”	
„Doktor Ewa”, czyli nie tylko traktorzystki budują socjalizm	247
O czym chcą, a o czym powinny wiedzieć dziewczęta, czyli socjalistyczne wychowanie (seksualne) w nowoczesnym opakowaniu	265
„Serce w rozterce”, czyli postalinowski projekt emancypacji emocjonalnej	294
Od „architektek PRL-u” do „agentek modernizacji”. „Długie lata 60.” w Polsce między polityką życia a polityką emancypacji	318
Komunizm jako pokoleniowa herstory.	
Wzorce politycznego aktywizmu kobiet i walka o pamięć	
w wspomnieniach polskich komunistek	
Pleć, pokolenie, komunizm	335
„Odwilż” i narodziny męskiego mitu lewicy	338
„Kobiety godzi się wspomnieć?”	345
Pisanie wspomnień, wytwarzanie wzorcowej komunistki	357
Zerwana genealogia	370
Dziewczyny z ZMP. (Nie)pamięć pokolenia	
Pokolenia, czyli opowiadanie historii	375
Zetempówki, czyli świat na opak	382
Nowoczesne dziewczyny, czyli znikająca emancypacja	390
Młodzież robotnicza i chłopska, czyli o nich bez nich	397
Dziewczyny z ZMP – zagubione ogniwo w łańcuchu historii ruchu kobiecego w Polsce	414
Zamiast zakończenia.	
Czy prawdziwe historie komunistek zostaną kiedyś napisane?	
Komunizm jako rodzinny sekret	421
Babcia (nie) była komunistką	425
Czy uda się odnaleźć kobiety w państwie?	448
Summary	459
Bibliografia	463
Spis ilustracji	515
Indeks nazwisk	517